

forskellige Landes Lovgivning paa dette Punkt var nogenlunde ensartet, althaa man syntes i det andet Ting snarest at være enig om eller have meget stor Behyring for det samme, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte; man var beklumret for, at det til syvende og sidst kunde blive Arbejderne og navnlig de bedst lønede, som selv kom til at bære Byrden ved denne Forsikring. Det kunde jo ganske vist for en overfladisk Betragtning synes, at det var humanest at lægge Byrden over paa Arbejdsgiverne og ikke paa Forbrugerne; Sagen er nemlig den, at Arbejderne ere jo selv Forbrugere af de forskellige Varer, og i det Øjeblik altsaa Varerne blive fordyrede, indtraadte der jo ogsaa en Fordyrelse af de Varer, som Arbejderne bruge. Det kunde altsaa synes, at hvis det blev Arbejdsgiverne alene, som kom til at bære Byrderne, saa vilde det være det mest humane overfor Arbejderne, da de jo saa ikke som Forbrugere kom til at tage Del med i Byrderne. Ja, hvis man kunde være sikker paa, at det blev alene Arbejdsgiverne, der kom til at bære Byrderne, saa er det ganske sikkert, at saa vilde det maaske være det mest humane. Men da nu Arbejdsgiverne ganske sikkert ville sørge for at vælte Byrderne fra sig, og da det aabenbart vil være langt nærmere og befremmere for dem at vælte Byrderne over paa Arbejderne end paa Forbrugerne, er der en ikke ringe Fare for, at dette kan ske, og det er, synes jeg, noget af det betænkelige ved Lovforslaget. Det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds gjorde ogsaa opmærksom paa, at det at lægge Byrderne over paa Forbrugerne: Samfundet i sin Helhed, muligvis vil komme til at forfordelse Landbrugerne, da de jo udgøre den talrigste Del af Befolkningen og altsaa, naar det blev Samfundet, Staten — saaledes forstod jeg det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds — der skulde udrede Forsikringspræmien, saa vilde det tynge forholdsvis mest paa Landbrugerne, fordi de ere de talrigste (Bøssen: Nej, fordi det er det mindst faresfulde). Naag, ja det er rigtigt. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at hvis det sker, som det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds antydede var Hensigten med Lovforslaget, nemlig at Byrden flyttes over paa Forbrugerne, saa kommer jo Landbruget ogsaa derigennem til at bære en forholdsvis større Del af Byrden, idet Landbrugsstanden er den talrigste Del af Befolkningen. Jeg kan altsaa ikke se andet, end at principielt staar jeg ganske paa samme Standpunkt som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, at

det vilde være principielt rigtigt at lægge Byrden over paa Samfundet i det hele, paa Staten, idet man derved undgik en Fare, der ganske vist er ved Lovforslaget, nemlig at det blev dem, som man egentlig vilde hjælpe, der kom til at bære Byrden, at det altsaa blev Arbejderne, der kom til at forsikre dem selv, og jeg kan ikke se andet, end at det i Grunden har været Meningen. Det har baade været den højtærede Ministers Mening, idet han har ment, at det var Forbrugerne, der til syvende og sidst kom til at bære Byrden og det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds' Mening, idet han ogsaa mente, at det var Hensigten at det tilsidst blev Forbrugerne, der skulde bære Byrden. Og det mener man baade fra Højres Side og fra Venstres Side, saa jeg kan ikke se, da man dog finder det principielt rigtigt, at det er Forbrugerne, o: Staten, Samfundet, der tilsidst kommer til at bære Byrden, at der er nogen Grund til at gaa den Omvej at lade Arbejdsgiverne staa i Forstud for det, Forbrugerne til syvende og sidst skulle udrede, naar da der er den Fare ved det Forstud, som Arbejdsgiverne komme til at staa i for Forbrugerne, for Staten, at de kunde komme til at lægge det paa urette Sted, nemlig at lade det komme til at hvile paa Arbejderne. Jeg ser heller ikke, at der fra nogen som helst Side skulde kunne være nogen Betænkelighed ved at lægge Byrden paa Staten, saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds foreslog, men da det jo ganske sikkert er haabløst, skal jeg ikke indlade mig videre paa det, men kun gøre opmærksom paa, at det vistnok, naar man gik til Bunds i Sagen, ogsaa var det naturligste, for jeg kan ikke andet end være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds i, at Arbejderne ikke ere Privatarbejdere, men Samfundsarbejdere. Jeg kan ikke se andet, end at det Arbejde, som de gøre, er akkurat lige saa nødvendigt for Samfundet som det Arbejde, som f. Eks. Embedsmænd gøre, og nu pensionerer Staten jo sine Embedsmænd, men den skelner bestemt mellem Statsarbejdere og Privatarbejdere, idet den vel pensionerer, altsaa egentlig kun direkte sørger for dem, der have et direkte Statsarbejde, men derimod ikke direkte sørger for dem, der have Privatarbejde, idet den — og det er jo det liberale Statsprincip — gaar ud fra, at der er en saadan Forskel paa Privatarbejdere og Statsarbejdere. Den gamle liberale Stat gik ud fra, at det var de private Arbejders egen Sag selv at sørge for sig, hvis de kom til et Ulykkestilfælde. Nu er Staten begyndt at blive social. Nu mener man alt-